

การพัฒนาการนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย
โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
ปราจีนบุรี

มธุกร บุญธรรมเจริญ

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตร มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2541
ISBN 974-332-081-4

DEVELOPMENT OF NURSING SUPERVISION OF HEAD NURSES,
CHAO PHYA ABHAI BHU BEJHR HOSPITAL,
PRACHINBURI

Mrs. MATHUKORN BUNTHUMCHAREAN

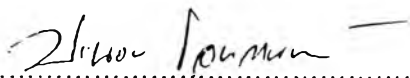
A Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Nursing Science
Program in Nursing Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1998
ISBN 974-332-081-4

I 18374360

หัวข้อโครงการ การพัฒนากรณีศึกษาทางการแพทย์ของหัวหน้าผู้ป่วย
โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปราจีนบุรี
โดย นางมธุกร บุญธรรมเจริญ
ภาควิชา พยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์

คณะกรรมการสอบโครงการ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อรพันธ์ เจริญผล)

มธุกร บุญธรรมเจริญ : การพัฒนาการนิเทศทางการพยาบาลของ
หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปราจีนบุรี (DEVELOPMENT
OF NURSING SUPERVISION OF HEAD NURSES, CHAO PHYA ABHAI
BHU BEJHR HOSPITAL PRACHINBURI PROVINCE อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.ประนอม โอทกานนท์, 134 หน้า. ISBN 974-332-081-4

โครงการการพัฒนาการนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาล
เจ้าพระยาอภัยภูเบศร มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านความรู้ และด้านการปฏิบัติการ
นิเทศทางการพยาบาล กลุ่มเป้าหมายคือ หัวหน้าหอผู้ป่วยใน จำนวน 20 คน ดำเนินโครงการโดย
การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมความรู้เรื่อง การนิเทศทางการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย ประเมิน
การนิเทศในหอผู้ป่วยและกำหนดรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล นำรูปแบบไปทดลองปฏิบัติ ทำ
การประเมินโครงการ โดย 1) เปรียบเทียบความรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยก่อนและหลังการประชุมเชิง
ปฏิบัติการ 2) ประเมินการปฏิบัติการนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย 3) สอบถามความ
คิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยต่อการดำเนินโครงการพัฒนาการนิเทศทางการพยาบาล เครื่องมือการ
ประเมินผลที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยง

ผลการดำเนินโครงการ สรุปได้ดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการให้
ความรู้เรื่องการนิเทศทางการพยาบาล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 2)
จำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วยร้อยละ 65 ขึ้นไป สามารถปฏิบัติกิจกรรมด้านการวางแผน และการดำเนิน
การนิเทศได้ถูกต้องครบถ้วนกิจกรรมเรื่อง นำปัญหาและความต้องการของบุคลากรพยาบาลด้าน
การนิเทศไปใช้วางแผน การจัดทำแผนการนิเทศเฉพาะเรื่อง การบันทึกกิจกรรมการนิเทศ ส่วนด้าน
การประเมินผลพบว่าจำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วยเพียงร้อยละ 30-65 ที่มีการปฏิบัติ 3) ค่าเฉลี่ย
คะแนนความคิดเห็นของหัวหน้าหอผู้ป่วยต่อการพัฒนาการนิเทศทางการพยาบาลอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ควรนำโครงการพัฒนาการนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยไปทำการ
ศึกษาวิจัย โดยทำการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องต่อไปนี้ 1) เพิ่มระยะเวลาดำเนินการ 2) อบรมความรู้
เรื่องการนิเทศทางการพยาบาลให้แก่พยาบาลวิชาชีพทุกระดับ 3) ผู้บริหารควรมีการติดตามให้การ
สนับสนุนเป็นระยะ ๆ

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล.....

ปีการศึกษา...2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

: MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : HEAD NURSES / WARDS / DEVELOPMENT OF NURSING

SUPERVISION PROJECT ADVISOR : ASSO PROF.PRANOM

OTHAGANONT, Ed.D. 134 pp. ISBN 974-332-081-4

A study on development of nursing supervision of head nurses in Chao Phya Abhai Bhu bejhr hospital was aimed to improve knowledge and supervising practice of head nurses. The target group was 20 head nurses from in-patient wards. The study was under take by organizing a workshop to guide the head nurses in supervision. The head nurses evaluated the in-patient supervision and made their supervision model which they tried to implement after wards. This project was evaluated by 1) The pre-and post-test of the workshop 2) The head nurses supervising practice 3) The head nurses' opinion on the project. Questionnaires of which reliability and validity were approved were used as the instrument to evaluation the project.

Three main findings were : 1) The difference of mean scores of the pre-test and post-test were statistically significance at the 0.05 level 2) More than 65 % of the sample performed all the planing and supervising activities except activities in taking problems and supervising needs of nurse personnel into account in the planning, specific supervising planning, and keeping supervision practice record. For the evaluation aspects, it was found that only 30-65% of the sample performed the activities. 3) Mean scores of the head nurses on the development of nursing supervision were at a high level.

Recommendations :

It is recommended that this project should be further conducted with improvement of the following items 1) increasing the duration of the project, 2) training in supervision for professional nurses at all level, and 3) continual support from executives.

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล.....

ปีการศึกษา...2541.....

ลายมือชื่อนิสิต *Pranom Othaganont*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Pranom Othaganont*

กิตติกรรมประกาศ

รายงานโครงการพัฒนาการนิเทศทางการแพทย์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ โอทกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการจัดทำโครงการ ที่ให้ข้อคิด ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด รองศาสตราจารย์ ดร.พวงทิพย์ ชัยภิบาลสฤณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพิม ศุภสันสนีย์ ที่คอยกระตุ้น ชี้แนะแนวทางการจัดทำโครงการ และคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่สนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกประทับใจในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่ง ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในโครงการ ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ที่อนุมัติให้ดำเนินโครงการและให้การสนับสนุนทุกด้าน โดยเฉพาะ คุณพิศมัย อุตอามาตย์ หัวหน้าพยาบาล ผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาลแต่ละสาขา และหัวหน้าหอผู้ป่วยทุกท่านที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือเป็นอย่างดีทำให้โครงการนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายที่สุด ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณปิยพร เลานะเดช พันเอก โอบาส อุตตรนคร ที่กรุณาสับสนุนการจัดพิมพ์ ขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ช่วยเป็นกำลังใจ และระลึกถึงครอบครัว คือ คุณแม่ พี่ และ น้อง ๆ คุณสมบัติ น.ส.มณฑิรา นายณัฐวุฒิ นายภควัฒน์ บุญธรรมเจริญ และทุกคนในครอบครัวบุญธรรมเจริญที่ห่วงใย ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้การจัดทำโครงการนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

มธุกร บุญธรรมเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
หลักการและเหตุผล.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
กลุ่มเป้าหมาย.....	4
ระยะเวลาดำเนินการ.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในโครงการ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ระบบงานในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร.....	5
บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	10
การนิเทศทางการพยาบาล.....	12
ความหมายของการนิเทศทางการพยาบาล.....	12
วัตถุประสงค์ของการนิเทศทางการพยาบาล.....	13
แนวคิดพื้นฐานของการนิเทศทางการพยาบาล.....	14
หลักการนิเทศทางการพยาบาล.....	20
กระบวนการนิเทศทางการพยาบาล.....	22
กิจกรรมการนิเทศทางการพยาบาล.....	24
รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลที่เน้นการมีส่วนร่วม.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศทางการพยาบาลและรูปแบบ.....	32
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ.....	32
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ.....	34
3	วิธีดำเนินโครงการ.....	37
	ขั้นเตรียมการ.....	37
	ขั้นดำเนินการ.....	40
	ขั้นประเมินผล.....	41
4	ผลการดำเนินงานและการประเมินโครงการ.....	46
5	สรุปอภิปรายผลการดำเนินโครงการและข้อเสนอแนะ.....	63
	สรุปผลการดำเนินโครงการ.....	64
	อภิปรายผลการดำเนินโครงการ.....	65
	ข้อเสนอแนะ.....	67
	รายการอ้างอิง.....	68
	เอกสารแนบหมายเลข 1 ตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนากาการนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	72
	เอกสารแนบหมายเลข 2 รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้า หอผู้ป่วย โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร.....	74
	บทนำ.....	74
	องค์ประกอบที่ 1.....	75
	องค์ประกอบที่ 2.....	76
	องค์ประกอบที่ 3.....	77
	องค์ประกอบที่ 4.....	78
	ภาคผนวก.....	114
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	114
	ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในโครงการ.....	116
	ภาคผนวก ค เครื่องมือ.....	119
	ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของหัวหน้า หอผู้ป่วย.....	120

สารบัญ (ต่อ)

ชุดที่ 2	แบบสอบถามรู้เรื่องการนิเทศทางการพยาบาลของ หัวหน้าหอผู้ป่วย.....	121
ชุดที่ 3	แบบประเมินการนิเทศทางการพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	126
ชุดที่ 4	แบบสอบถามความคิดเห็นของหัวหน้า หอผู้ป่วยต่อการดำเนินโครงการพัฒนา การนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้า หอผู้ป่วย.....	133
ประวัติผู้ศึกษา.....		134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการวิเคราะห์เนื้อหาความรู้เรื่องการนิเทศทางการพยาบาล	38
2	จำนวนและร้อยละ ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา การปฏิบัติงานหอผู้ป่วย ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย ประสบการณ์การอบรม ประสบการณ์การนิเทศนักศึกษาพยาบาล.....	49-50
3	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลัง การให้ความรู้เรื่องการนิเทศทางการพยาบาล.....	56
4	จำนวนและร้อยละ ของหัวหน้าหอผู้ป่วยในการปฏิบัติการ นิเทศทางการพยาบาลด้านการวางแผน.....	57-58
5	จำนวนและร้อยละ ของหัวหน้าหอผู้ป่วยในการปฏิบัติการ นิเทศทางการพยาบาลด้านการดำเนินการนิเทศ.....	59-60
6	จำนวนและร้อยละ ของหัวหน้าหอผู้ป่วยในการปฏิบัติการ นิเทศทางการพยาบาลด้านการประเมินผล.....	61
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น ของหัวหน้าหอผู้ป่วยต่อการดำเนินโครงการพัฒนาการนิเทศ ทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	62

สารบัญภาพ

แผนภูมิที่	หน้า
1	แผนภูมิโครงสร้างการบริหารการพยาบาลของ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร.....7
2	แผนภูมิโครงสร้างการบริหารการพยาบาล เสนอโดย สมหมาย หิรัญนุช (2541).....8